

RZEKA – OBIEKT SZTUKI – ŚWIĘTO SPOTKANIA

Idea

Idea święta wyrasta z refleksji dotyczącej społecznej użyteczności sztuki oraz praktyk terenowych skoncentrowanych wokół trudnego dziedzictwa przemysłowego regionu. Jest manifestacją współbrzmienia z miejscem, w którym żyjemy;

W ramach tej idei Rawa jest ruchomym, efemerycznym, płynnym i czasowym obiektem sztuki (site specific), rozciągającym się na odcinku 19,4 km, które wzbiera/spiętrza się w postaci święta raz w roku — w ostatni dzień maja. Docelowo założeniem jest wprowadzenie w święta rzeki na trwałe do kalendarza (regionu).

To monumentalna a zarazem kameralna praca ziemna trawle osadzona w czasie i przestrzeni – która zgodnie z ideą formy otwartej (Hansen) pełni w tym czasie rolę „tła dla zdarzeń” skupionych na procesie, wydobywaniu podmiotowości i tworzeniu ram dla indywidualnej ekspresji.

Działanie składa się z niekonwencjonalnych procesów i nietradycyjnych „codziennych” materiałów, bez ograniczeń tradycyjnych praktyk – rzuca wyzwanie i zakłóca wartości skomercjalizowanego współczesnego systemu wartości (w tym w polu sztuki).

Rawa jest hiperobiektem złożonym z odpadów komunalnych i przemysłowych,

Jest to jednak przede wszystkim święto spotkania, które poprzedza jakiegokolwiek projektowanie nowej rzeczywistości dla rzeki – w ciągu ostatnich dekad już „wiele już dla niej zrobiliśmy”

Święto jest wydarzeniem kolektywnym, autor jest jedynie jego inicjatorem; tworzy jego ogólne ramy

Geneza

Podniesiona do rangi dzieła sztuki jest **rzeka przemysłowa**, w której odcisnęły się nieodwracalnie antropocen i rewolucja przemysłowa. Rzeka, która w wyniku działań człowieka utraciła swój ekosystem, a mimo to wciąż pozostaje splotem naturalnych i sztucznych (przemysłowych, miejskich i kulturowych) sił.

Ów niemy obiekt nosi ślady radykalnego procesu przekształceń, przemieszczeń, zanieczyszczeń, oczyszczania, odkrywania i zakrywania. Rawa wraz z nie-swoimi wodami (często – produktami

ubocznymi przemysłowej przemiany materii) niesie historię tych wielkich zmian, kondensując w sobie historię płynnej tożsamości. Jest to ślad i historii ingerencji, podporządkowania i przemocy.

Linearny charakter Rawy zmieniał swoją specyfikę – od organicznych meandrów do prostych podążających za funkcją form. Przykład podmiotu o cechach metaforycznych i użytkowych.

Cele

- Święto pamięci kulturowej, święto krytycznego namysłu nad naszym trudnym naturalnym dziedzictwem (czerpanie ze źródeł pamięci kulturowej). Użyteczność rzek wyraża się w granicach politycznych, działań militarnych i gospodarki/przemysłu. Jest odpowiedzią na historyczne instrumentalne i utowarowione traktowanie rzek, jest krytyczną manifestacją podboju przyrody.
- Święto troski, empatii, komunikacji. Święto jest świętem głosu w imieniu rzek – mówienie w imieniu rzek ujawnia szczególny rodzaj związku który zakłada również słuchanie rzeki. Integracja działań naukowych, artystycznych i edukacyjnych, umożliwia ponadto transmisję doświadczeń środowiska przemysłowego i poprzemysłowego między różnymi generacjami.
- Święto fantastyki, wyobraźni i surrealistycznej wrażliwości (rzeka ożywiona, rzeka mówiąca). Święto jest odpowiedzią na nowożytne odczarowanie świata, które stało się kluczowym krokiem w drodze do bezwzględnej eksploatacji przyrody
- Święto jest okazją do okazania innego niż gospodarka i ekonomia paradygmatu.
- Święto deindustrializacji.
- Święto głosów autochtonicznych, regionalnych, mniejszościowych, święto grup zdominowanych, pozbawionych głosu, skolonizowanych, dotkniętych przemocą.
- Święto ustępowania miejsca rzece – manifestacja relacyjnego podejścia do wielogatunkowego i polifonicznego świata. Jest próbą przeszczepienia rdzennej ontologii świata współdzielonego z naturą.
- święto rodzaju żeńskiego – niezależności, witalności, żywiołowości

- Święto regeneracji, radości spaceru, wytchnienia, święto symbiozy z pejzażem' „który jest”, święto zorientowane na uważność (*attentiveness* – zwracanie uwagi i troskliwe reagowanie) , zauważanie i akceptację. Traktowanie rzeki jako żywej istoty naturalnej; Rawa niezależnie od stanu zachowania jest dziedzictwem – tworzy okazję do personalnej relacji, identyfikacji z miejscem i obiektem („nasza rzeka”)
- Święto uzdrawiania i oczyszczania relacji społecznych. Jest przestrzenią budowania nowych ekosystemów – symbiotycznych właśnie przyrodniczo-kulturowych ludzko-nieludzkiej wspólnotowości opartych na negocjowaniu przestrzeni ludzi i rzeki
- Rzeka jest punktem wyjścia [źródłem] dla różnorodnych działań twórczych: plastycznych , muzycznych, performatywnych, kulinarnych, sportowych; Wspólnych działań – sprzątnięcia, oczyszczania pola oraz oświadczeń sensorycznych

Zaproszone Osoby Artystyczne i kuratorskie

Cecylia Malik / Siostry Rzeki

Michał Książek — biodróże

Marcin Dymiter; BDK — Słuchanie Rawy – analizę aktów mowy nie-ludzkich podmiotów wodnych; field recording

Alicja Czyczel

Centrala

-
- Strumień
 - Budowanie wiedzy relacyjnej, ekologicznej